

ADVIES

commissievergadering 20 mei 2015

auteur: Geert Lenders

PROJECT: Missa Unitatis NR: BGR2015/013
AANVRAGER: Stichting Cappella Pratensis
BEGROTING: € 244.375
GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 72.500 (30%; gevraagd als subsidie)

1. ALGEMEEN

Namens de aanvrager verscheen zakelijk leider Marc Versteeg. Gesproken is onder meer over de duurzame doorwerking van het project, de verhouding met de reguliere opdracht van de provincie aan Cappella Pratensis, de locatiekeuze en de cd-productie. De adviescommissie waardeerde de combinatie van bevologenheid en verheldering die de pitch en de gedachtenwisseling boden.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

1. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: goed)

De adviescommissie acht vakmanschap van het Bossche Cappella Pratensis (CP) en het Nederlands Kamerkoor (NKK) en de zeggingskracht van hun uitvoeringen zijn boven twijfel verheven. Er is dus alle reden om aan te nemen dat deze het project in artistiek opzicht zullen dragen.

Antony Pitts is een internationaal gewaardeerde componist en koordirigent. In beide hoedanigheden is werk van hem op grote labels uitgebracht.

De deelnemende amateurkoren worden geleverd door de Bredase stichting Babel, een samenwerkingsverband van top uit de Brabantse koorwereld. Het zijn goede kamerkoren, ook ervaren in eigentijdse muziek. Verwacht mag worden dat zij door coaching vanuit CP en NKK waarschijnlijk zeer goed voorbereid bij de uitvoeringen zullen aantreden.

De combinatie van deze kwaliteiten geeft de commissie het vertrouwen in meer dan voldoende artistiek niveau.

2. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: goed)

De adviescommissie acht een verrijkende en inspirerende toevoeging aan de ervaring van de Brabantse koorwereld, als gevolg van de samenwerking met de twee professionele topkoren aannemelijk.

Het NKK heeft onlangs bekend gemaakt structureel te willen samenwerken met amateurkoren. Een geslaagde voltooiing van dit project zal er wellicht toe bijdragen dat een of meer van deze Brabantse koren vaker kunnen samenwerken met het NKK, en zo meer zichtbaarheid geven aan de rijke Brabantse koorcultuur.

De Brabantse amateurkoren zelf werken al een aantal jaren samen aan projecten die hun kwaliteit verhogen. Van dit project is een impuls aan die samenwerking te verwachten, en daarmee een versterking.

3. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: goed)

Het project zal niet alleen in Brabant, maar ook in Vlaanderen en in de Randstad worden uitgevoerd. Er is een opvallende combinatie van NKK en Cappella Pratensis met amateurkoren en de nationale stichting Jong Vocaal talent Nederland. Daarnaast is sprake van programmering rond een eigentijdse koorcompositie in de oude polyfone techniek door een internationaal gerenommeerde componist. In deze elementen ziet de commissie een plan dat ook buiten Brabant van artistieke betekenis zal worden geacht.

In het programma is verder een werk opgenomen van de renaissancecomponist Clemens non Papa, dat hij destijds componeerde voor de Bossche Illustre Lieve Vrouwe-broederschap, ook opdrachtgever voor het werk van Anthony Pitts. Op die manier wordt ook deze hooggewaardeerde componist internationaal nog eens verbonden met Brabant.

Het project wordt ontwikkeld i.s.m. het programma Jheronimus Bosch 500. Het zal in de publiciteit rond dit programma meeliften met de landelijke en internationale aandacht rond het Bosch500-jaar.

4. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

De commissie stelt vast dat het dekkingsplan er traditioneel uitziet: publieksinkomsten (12%), een kleine eigen bijdrage (8%), bijdrage programmerende partner Jheronimus Bosch 500. 60% moet vrijwel geheel uit nog te werven subsidies komen, voor de helft uit Brabant C, en voorts ongeveer een kwart uit het Fonds Podiumkunsten.

Het afsluiten van contracten is voorzien vanaf komend najaar, en de uitvoeringen staan vanaf april 2016 gepland. Er is dus weinig tijd om zo nodig de te realiseren dekking op alternatieve wijze binnen te halen. Het zou daarom goed zijn dat de aanvrager een risico-analyse maakt van de kans dat met een aanmerkelijk lagere financiering gewerkt moet worden, en met scenario's voor dat geval, bijvoorbeeld bij 50 (bij uitblijven FPK) resp. 0% realisatie van de nog resterende dekking exclusief Brabant C.

Een aanmerkelijke post vormt de cd-productie. Tegenover de totale kosten van ruim € 38.000 staan geen opbrengsten uit exploitatie. De cd-productie wordt beargumenteerd met het belang om het project te documenteren. Als daar geen inkomsten tegenover staan, ziet de adviescommissie er uit oogpunt van ondernemerschap weinig toegevoegde waarde in. De cd wordt ook niet opgenomen met de amateurkoren, dus juist het karakteristieke aspect van samenwerking top-professionals en amateurs wordt niet gedocumenteerd. Er zou volgens de commissie met behoud van hetzelfde resultaat beter voor gekozen kunnen worden het project te documenteren met live-opnamen die voor geïnteresseerden op aanvraag of via internet permanent beschikbaar zijn.

Uit marketingoogpunt kan de organisatie profiteren van de verbinding met het programma JB500. Het marketingplan geeft diverse opties voor randactiviteiten en sponsoring in dat verband, maar die vertalen zich niet in opbrengsten op de begroting. Concretisering hiervan, ook in financiële termen is gewenst.

De exclusieve keuze voor kerken als uitvoeringslocaties is voor de hand liggend vanuit het type akoestiek dat polyfone muziek vraagt. Niettemin acht de commissie het uit oogpunt van nog beter publieksbereik raadzaam als de aanvrager zich voor toekomstige projecten creatief toont in het vinden van alternatieve locaties.

5. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: zeer zwak)

Volgens de adviescommissie ligt niet voor de hand dat een productie met eigentijds gecomponeerde kerkmuziek ook werkelijk als de geclaimde toeristische trekpleister zal werken. Ook in andere opzichten biedt de aanvraag voor dit criterium geen sterk aanknopingspunt. De aanhang die de koren wellicht op de been brengen is voor dit criterium niet voldoende.

6. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: goed)

Het project behelst de wereldpremière van een werk dat voor de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap en met het oog op Cappella Pratensis is gecomponeerd. De aanpak in combinatie met amateurkoren, die daarbij ook nog eens door top-professionals worden gecoached mag zeker als impuls voor de deelnemende koren en de Brabantse koorsector als geheel worden beschouwd. Deze door de commissie gewaardeerde samenwerking, coaching en educatie richting amateurkoren maakt dat dit project zich onderscheidt van de reguliere opdracht van de provincie aan Cappella Pratensis.

7. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: voldoende)

De koorsector is in Brabant sterk ontwikkeld. De commissie vertrouwt erop dat de samenwerking die de topkoren nu met amateurs opzoeken, in de Brabantse samenleving zal worden gewaardeerd. De amateurkoren hebben traditioneel een grote aanhang onder familie, vrienden en liefhebbers, die zich door de prestigieuze samenwerking nog sterker met deze sector verbonden kunnen voelen. Wat betreft financieel draagvlak gaat de begroting voor Brabantse partijen uit van alle gemeenten waar wordt opgetreden. Deze bijdragen waren ten tijde van de aanvraag nog niet gerealiseerd. Bedrijfsleven of andere private of maatschappelijke partijen leveren vooralsnog geen financiële bijdrage. Onder criterium 4 (ondernemerschap) heeft de commissie reeds aandacht gevraagd voor concretisering van de mogelijkheden die het marketingplan hiertoe aangeeft. Ook heeft de commissie daar reeds aandacht gevraagd voor een risico-analyse met scenario's voor het geval de beoogde bijdragen van Brabantse gemeenten uitblijven.

De adviescommissie ziet door de verbinding van Cappella Pratensis met de amateurkoren in realisatie van het project ook een versteviging voor Cappella Pratensis in de Brabantse samenleving als resultaat.

8. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)

De coaching van de amateurkoren komt met individuele begeleiding en een gezamenlijke studiedag, voor de adviescommissie voldoende tegemoet aan dit criterium. In het programma krijgen de koren ook de ruimte om met eigen, waar mogelijk ook lokaal geworteld, repertoire de wisselende gezangen in te vullen. De begeleiding in de voorbereiding zal wellicht ook voor de vaste dirigenten van de koren inspirerend zijn.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

9. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: zeer zwak)

De in de aanvraag aangeduide verbondenheid van een koor als Cappella Pratensis met het Bossche Zwanebroedershuis acht de adviescommissie voor voldoen aan dit criterium onvoldoende. De aanvraag toont voor dit criterium ook overigens geen aanknopingspunt.

10. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: goed)

De adviescommissie beschouwt de samenwerking tussen professionals en amateurs in deze vorm van gezamenlijke concerten, met een couleur locale per uitvoeringslocatie in de koorwereld als een innovatie. Het is het eerste project dat het NKK doet in het landelijke plan om vaker met amateurkoren te gaan samenwerken.

Ook de realisatie van een eigentijdse koorcompositie in de oude polyfone techniek, waarvan het project de wereldpremière in zijn volledige omvang betekent, beschouwt de commissie als een innovatie.

11. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: goed)

De koorcultuur is echt een typische kracht in de Brabantse amateurkunstbeoefening, breed verspreid over de Brabantse samenleving. Het project brengt deze voor het voetlicht. Zij dragen daarmee bij aan het high touch-karakter waar Brabant zich graag op laat voorstaan, doordat hoog gespecialiseerde professionals hun kwaliteit en het podium delen met amateurs.

12. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: onvoldoende)

Binnen de cultuursector is sprake van voldoende samenwerking, maar samenwerking van betekenis met partijen buiten de cultuursector blijkt niet uit de aanvraag.

13. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren niet gekozen/niet beoordeeld

3. ADVIES

Het bovenstaande zou, gezien de score op het voor grote projecten verplichte criterium 5. (bijdrage aan de vrijetijdseconomie) tot een negatief advies moeten leiden. Aangezien de adviescommissie echter ook adviseert om de cd-productie niet te honoreren, daalt de maximale bijdrage aan de resterende subsidiabele kosten tot € 63.797. Dit is een bijdrage die hoort bij een klein project. De adviescommissie hanteert daarvoor de volgende berekening:

De aanvraag bedraagt inclusief de cd-productie € 244.375. Exclusief de kosten voor de cd-productie ad € 38.220 is € 206.155 subsidiabel. Hierbij wordt € 6.500 opgeteld om een live-opname mogelijk te maken ten behoeve van documentatie van het project (dit bedrag is ontleend aan de begroting, post 'techniek'). Daarmee zijn de totale subsidiabele kosten € 212.655. 30% daarvan is € 63.797.

De commissie concludeert daarom over de aanvraag als klein project. In dat geval is het criterium 'bijdrage aan de vrijetijdseconomie' facultatief. Aan alle overige criteria voor een klein project voldoet de aanvraag, onder voorwaarden.

Concluderend adviseert de commissie om de aanvraag te honoreren voor maximaal € 63.797, met in acht neming van de volgende voorwaarden:

- aanlevering van een gedegen risico-analyse met betrekking tot de realisatie van alle begrote inkomsten, met scenario's voor 50 (bij uitblijven FPK) resp. 0% realisatie van de nog resterende dekking exclusief Brabant C. Deze risico-analyse en scenario's zijn aan te leveren voorafgaand aan daadwerkelijke verstrekking van een bijdrage;
- nadere uitwerking en concretisering, inclusief verwachte inkomsten, van de in het marketingplan aangegeven randprojecten en sponsoring, aan te leveren voorafgaand aan daadwerkelijke verstrekking van een bijdrage.

De bijdrage wordt gevraagd in de vorm van een geldbedrag/traditionele subsidie. Gezien de aard van het project en de reeds begrote eigen bijdragen, bijdrage van JB500 en publieksinkomsten is geen verdien capaciteit te verwachten die revolverendheid mogelijk maakt.

SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson, voorzitter

Katja Diallo

Jacki Dodemontova

Jasmijn van der Hamsvoord

Jan Post

Eduard van Regteren Altena

Marcel Kranendonk

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening of afwijzing, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.